

Srednja šola Josipa Jurčiča

Ivančna Gorica

C. II. grupe odredov 38, 1295 Ivančna Gorica, ☎: (01) 78 78 720, faks: (01) 78 78 560, ID: SI11898852

**REZULTATI RAZISKAVE O ZADOVOLJSTVU S SREDNJO
ŠOLO JOSIPA JURČIČA MED DIJAKI SMERI EKONOMSKI
TEHNIK SSI IN EKONOMSKI TEHNIK PTI**

JUNIJ 2011

Maja Granda, univ. dipl. psiholog

Anton Brčan, univ. dipl. ekonomis

UVOD

Skladno z Zakonom o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Ur. l. RS, št. 79/06) je za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti, ki temelji na principu samoevalvacije ter na upoštevanju nacionalno določenih kazalnikov, na vsaki šoli potrebno vzpostaviti sistem ugotavljanja in zagotavlja kakovosti.

Raziskave v tujini so pokazale, da zaznave dijakov o šoli ter njihove izkušnje v šoli pomembno vplivajo na razvoj njihovega samospoštovanja, samopodobe in s tem močno vplivajo na njihov nadaljnji razvoj in dobro počutje (Lewin, 1951; Coleman, 1979; Schultz *in dr.*, 1987; Bond and Compas, 1989; Garralda, 1992; Resnick *in dr.*, 1993; Rudd and Walsh, 1993; Hurrelmann *in dr.*, 1995, v : Samdal, Nutbeam, Wold in Kannas, 1998). Šola je eno od okolij, ki vplivajo na zdrav razvoj mladostnikov in lahko predstavlja tudi tveganja pri razvoju zdravega načina življenja. Otroci, ki imajo negativno mnenje o šoli, bodo z večjo verjetnostjo učno neuspešni in bodo bolj verjetno imeli več psihosomatskih težav ter zmanjšano kakovost življenja (Epstein, 1981a; Calabrese, 1987a; Kasen *in dr.*, 1990; Nordlohne and Hurrelmann, 1990; Jessor, 1991; Nutbeam and Aaro, 1991; Nutbeam *in dr.*, 1993, v : Samdal, Nutbeam, Wold in Kannas, 1998). Učenci, ki niso zadovoljni s šolo, se od šole pogosteje odmaknejo in so dejavni na področjih, kjer se lahko upirajo avtoriteti šole, kar se pogosto kaže z združevanjem mladostnikov v vrstniške skupine, v katerih kadijo in uživajo alkohol (Perry *in dr.*, 1993, v: Samdal, Nutbeam, Wold in Kannas, 1998).

Po drugi strani pa so raziskave ugotovile, da so učenci, ki so zadovoljni s šolo in razredno klimo, učno bolj motivirani in dosegajo več svojih potencialov kot tisti, ki s šolo niso zadovoljni (Rutter *in dr.*, 1979; Epstein, 1981a; Mortimore *in dr.*, 1988; Bulcock *in dr.*, 1991; Fisher and Fraser, 1991; Resnick *in dr.*, 1993; Fraser, 1994; Mortimore, 1995; Voelkl, 1995, v: Samdal, Nutbeam, Wold in Kannas, 1998) .

Tako smo z namenom ocene zadovoljstva dijakov z izborom šole in z vsakdanjim delom na šoli, kot pomembnim kazalnikom kakovosti šole, v sklopu ocene skupine za kakovost, ki skrbi za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti na Srednji šoli Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, izvedli raziskavo, kjer so dijaki podali svoje mnenje o delu na šoli, o opremljenosti šole in izboljšavah, ki bi si ji želeli .

METODA

VZOREC

V raziskavo so bili vključeni dijaki od prvih do četrtil letnikov programov ekonomski tehnik in ekonomski tehnik PTI. Sodelovalo je 29 dijakov prvega letnika, 45 dijakov drugega letnika, 48 dijakov tretjega in 37 dijakov četrtega letnika (za enega udeleženca ni podatka o letniku). Od tega je v raziskavi zadovoljstva dijakov sodelovalo 63 dijakov in 93 dijakinj (4 niso označili spola). Skupaj je v raziskavi sodelovalo 160 dijakov in dijakinj Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, smer ekonomski tehnik in ekonomski tehnik PTI.

PRIPOMOČKI

V namen raziskave zadovoljstva dijakov s šolo smo sestavili vprašalnik s 40 postavkami, ki so se nanašale na različne področja dela in odnosov v šoli. Vprašanja so bila razdeljena v štiri sklope:

- O šoli: vprašanja, ki se nanašajo na šolske prostore, prevoze...;
- Počutje in odnosi v šoli: vprašanja o odnosih med dijaki, med dijaki in zaposlenimi, nasilju v šoli;
- Obveščenost: vprašanja o dostopnosti informacij o dogajanju na šoli;
- Dodatni interesi: vprašanja o dodatnem izobraževanju, možnostih za individualno napredovanje.

Dijaki so postavke ocenjevali na lestvici Likertovega tipa, z ocenami od 1 do 4, glede na to, v kakšni meri so soglašali s trditvijo. Pri tem je ocena 1 pomenila »sploh ne drži«, 2 »ne drži«, 3 »drži in 4 »povsem drži«. Pri postavkah 19 in 21. je bilo vrednotenje zaradi lažje analize pri nadaljnji obravnavi podatkov obrnjeno.

POSTOPEK

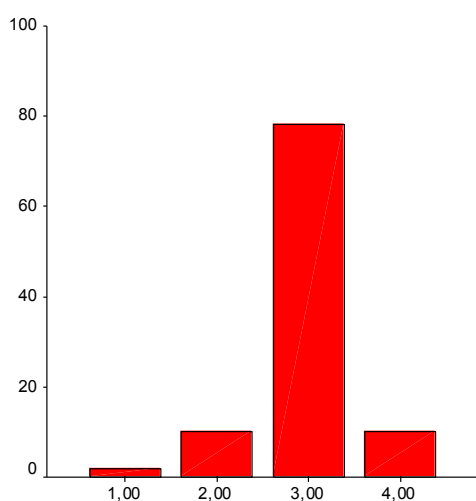
Dijaki so v januarju 2011 odgovarjali na vprašanja o njihovem zadovoljstvu v šoli. Zbrane podatke smo analizirali s pomočjo statističnih računalniških programov (SPSS), izračunali diferencialne statistike, razporejanje odgovorov in izvedli primerjave glede na spremenljivki spol in letnik šolanja. Zaradi majhnosti vzorca in specifične namembnosti vprašalnika, ki ni standardiziran, smo frekvenčne razporeditve pridobili in prikazali za vsako postavko posebej. Sklop vprašanj Počutje in odnosi v šoli je bil pri analizi razdeljen na dva dela: Nasilje v šoli in Počutje in odnosi v šoli.

REZULTATI

Rezultati testa normalnosti (metoda Kolmogorov-Smirnov) so pokazali, da odgovori pri vseh postavkah odstopajo od Gaussove krivulje oz. se ne razporejajo statistično pomembno normalno. Z izjemo postavk 10 (Zadovoljen sem z delom učiteljev.), 21, 22, 23, 24 in 25 (vse vezane na nasilje in obravnavo nasilja v šoli) (glej prilogo vprašalnik), ki se razporejajo desno asimetrično, se vse postavke razporejajo levo asimetrično in kažejo na to, da so dijaki bolj zadovoljni, kot nezadovoljni s šolo.

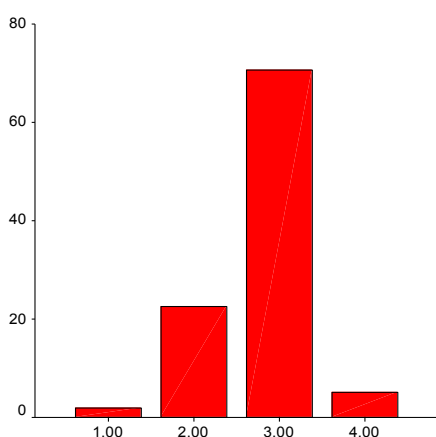
1. O šoli

Dijaki so najpogosteje odgovarjali, da so **šolski prostori** primerni (slika 1) in da je prav tako primerna opremljenost učilnic (slika 2).

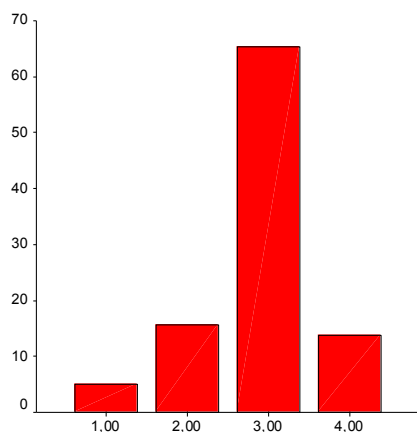
vpr1

Slika 1: Prikaz odgovorov na postavko "Šolski prostori so primerni." v odstotkih.

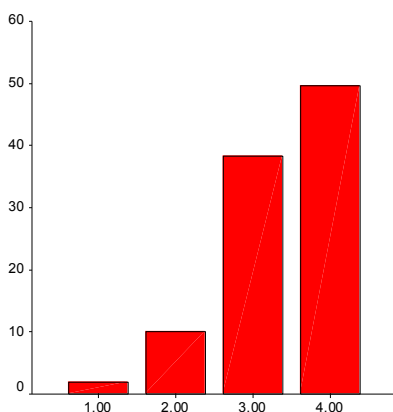
vpr2

Slika 2: Prikaz odgovorov na postavko "Opremljenost učilnic je primerna." v odstotkih

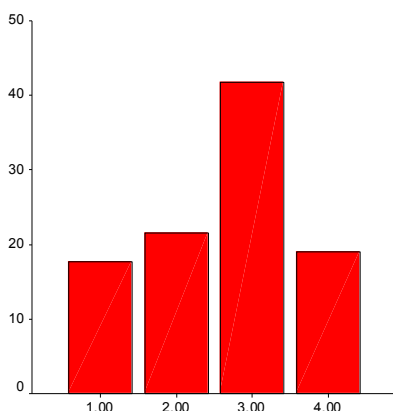
vpr3

Slika 3. Prikaz odgovorov na postavko "Varnost v šoli je zagotovljena." v odstotkih.

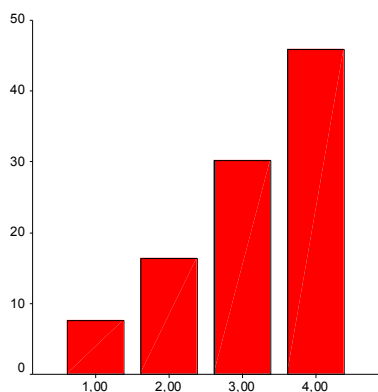
vpr4

Slika 4. Prikaz odgovorov na postavko "S prihodom v šolo in odhodom iz šole nimam težav." v odstotkih.

vpr5

Slika 5. Prikaz odgovorov na postavko "Čas začetka in konca pouka mi ustreza." v odstotkih.

vpr6

Slika 6. Prikaz odgovorov na postavko "Vedno komaj čakam na šolsko malico." v odstotkih.

Tabela 1. Deskriptivne statistike za postavke od 1 do 6

Postavka	Minimum	Maksimum	Ar. sred	St. dev.
1	1	4	2,96	0,52
2	1	4	2,79	0,55
3	1	4	2,86	0,73
4	1	4	3,34	0,78
5	1	4	2,59	1,02
6	1	4	3,13	0,98

Opombe: Ar. Sred. = aritmetična sredina, St. dev. = standardna deviacija

Kot je razvidno iz slik 1 – 6 in tabele 1, so dijaki večinoma zadovoljni s samo šolo, opremljenostjo šole, varnostjo in dostopnostjo. Kljub temu, da so dijaki med predlogi za izboljšave največkrat navajali boljšo ali drugačno malico ter uvedbo avtomatov s prigrizki, so, kot je razvidno iz slike 6, z malico večinoma zelo zadovoljni.

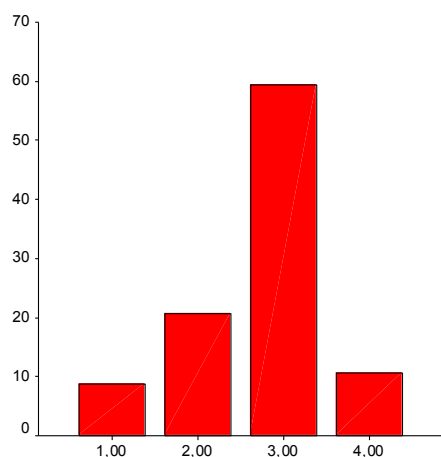
2. Počutje in odnosi v šoli

Drugi sklop postavk se je osredotočal na počutje dijakov v šoli, na njihovo zadovoljstvo z odnosi in zadovoljstvo glede strokovnega dela profesorjev in ostalih zaposlenih v šoli.

Tabela 2. Deskriptivne statistike za postavke od 7 do 18

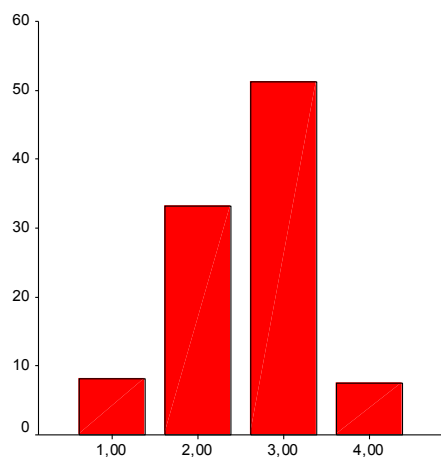
Postavka	Minimum	Maksimum	Ar. sred	St. dev.
7	1	4	2,70	0,80
8	1	4	2,58	0,75
9	1	4	2,90	0,68
10	2	4	2,74	0,58
11	1	4	3,04	0,59
12	1	4	3,03	0,63
13	1	4	2,89	0,67
14	1	4	2,89	0,71
15	1	4	3,01	0,75
16	1	4	3,25	0,77
17	1	4	3,34	0,69
18	1	4	2,99	0,79

Opombe: Ar. Sred. = aritmetična sredina, St. dev. = standardna deviacija

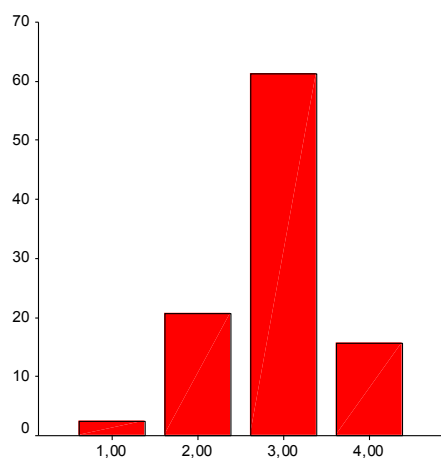
vpr7

Slika 7. Prikaz odgovorov na postavko "Odnosi med zaposlenimi in dijaki na SŠJJ so dobri." v odstotkih.

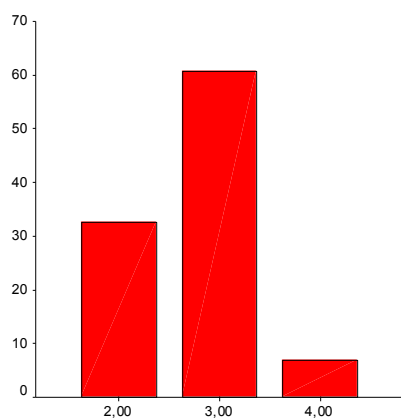
vpr8

Slika 8. Prikaz odgovorov na postavko "Učitelji imajo do dijakov primeren odnos." v odstotkih.

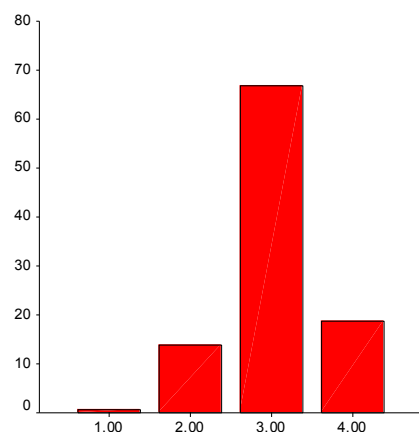
vpr9

Slika 9. Prikaz odgovorov na postavko "Z delom vodstva SŠJJ sem zadovoljen/na." v odstotkih.

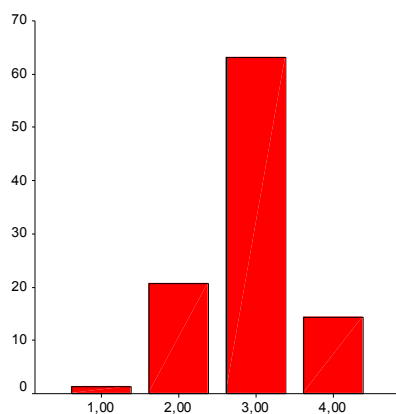
vpr10

Slika 10. Prikaz odgovorov na postavko "Zadovoljen na sem z delom učiteljev." v odstotkih.

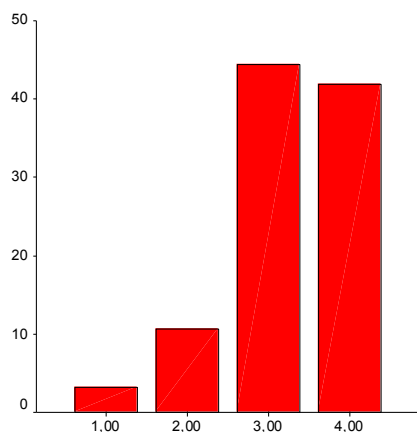
vpr11

Slika 11. Prikaz odgovorov na postavko "Zadovoljen sem z delom ostalih delavcev SŠJJ." v odstotkih.

vpr13

Slika 12. Prikaz odgovorov na postavko "Zadovoljen sem z dostopnostjo učiteljev in ostalih strokovnih delavcev." v odstotkih.

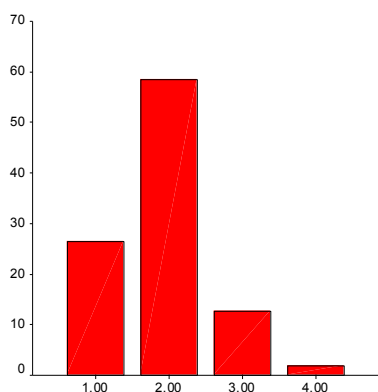

vpr16

Slika 13. Prikaz odgovorov na postavko "V svojem razredu se dobro počutim." v odstotkih.

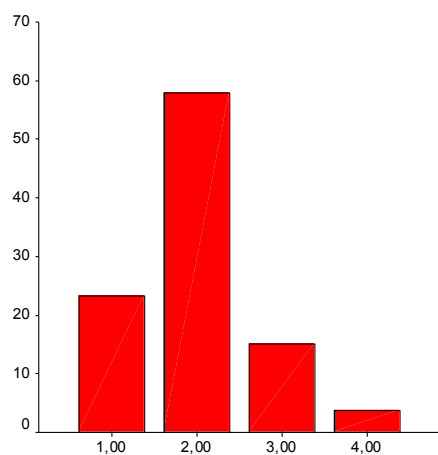
Iz prikazanih rezultatov je razvidno, da dijaki ocenjujejo odnose na šoli kot dobre, tudi odnos med zaposlenimi in dijaki, pretežno so zadovoljni z delom zaposlenih in vodstva ter se v izbranih razredih počutijo dobro. Še najbolj je nekaj nezadovoljstva opaznega pri postavki "Zadovoljen/na sem z delom učiteljev" (slika 10), kjer sicer nihče ni odgovoril, da z delom učiteljev sploh ni zadovoljen, 32.5% pa je kljub temu ocenilo, da z delom učiteljev niso zadovoljni.

3. Nasilje v šoli

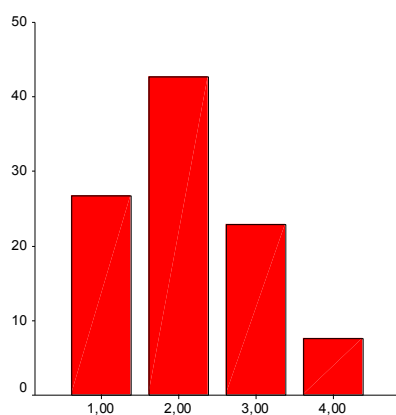
vpr19

Slika 14. Prikaz odgovorov na postavko "V šoli se počutim varno." v odstotkih.

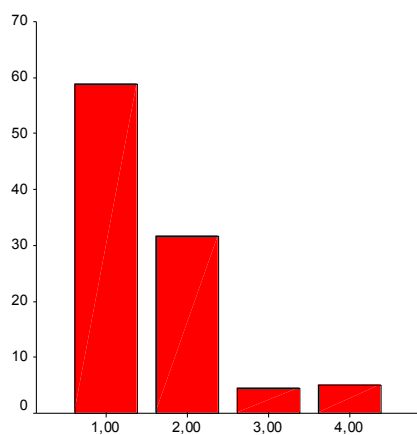
vpr21

Slika 15. Prikaz odgovorov na postavko "Na šoli zaznavam prisotnost nasilja." v odstotkih.

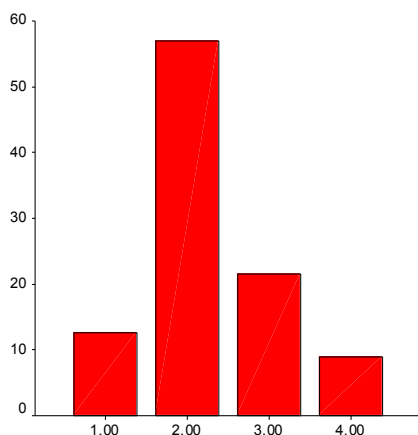
vpr22

Slika 16. Prikaz odgovorov na postavko "Nasilja je več, kot se o njem govori." v odstotkih.

vpr23

Slika 17. Prikaz odgovorov na postavko "V šoli sem že bil izpostavljen nasilju." v odstotkih.

vpr24

Slika 18. Prikaz odgovorov na postavko "Menim, da šola primere nasilja med dijaki obravnava primerno in učinkovito." v odstotkih

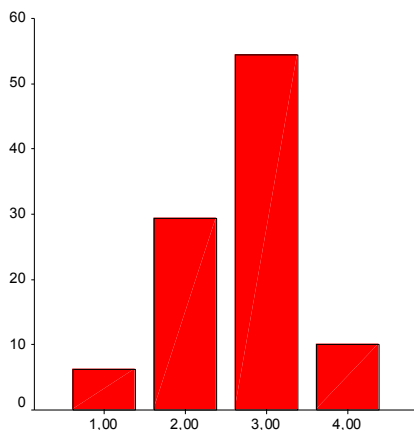
Tabela 3. Deskriptivne statistike za postavke od 19 do 25

Postavka	Minimum	Maksimum	Ar. sred	St. dev.
19	1	4	1,88	0,71
20	1	4	2,55	0,85
21	1	4	1,98	0,75
22	1	4	2,08	0,93
23	1	4	1,54	0,82
24	1	4	2,24	0,83
25	1	4	2,41	0,95

Opombe: Ar.sred. = aritmetična sredina, St. dev. = standardna deviacija

Iz zgornjih slik lahko razberemo, da dijaki na šoli ne zaznavajo veliko nasilja in mu sami večinoma niso bili izpostavljeni. Z namenom lažje primerjave prisotnosti nasilja v šoli pri analizi vpliva starosti in spola dijakov na rezultate, sta bili postavki 19 in 21 obrnjeno vrednoteni, tako da večji deleži odgovorov 1 in 2 kažejo na zadovoljstvo z načinom obravnave primerov nasilja in na to, da se večinski delež dijakov v šoli počuti varno.

4. Obveščенost dijakov

vpr28

Slika 19. Prikaz odgovorov na postavko "O dogajanju na SŠJJ sem dobro obveščen/a." v odstotkih

Dijaki večinoma menijo, da so o dogajanju na šoli dobro obveščeni. Prav tako jih večina meni, da so dobro seznanjeni s šolskimi pravili, svojimi pravicami in dolžnostmi, ter da imajo lahek dostop do vseh informacij.

Tabela 4. Deskriptivne statistike za postavke od 31 do 34

Postavka	Minimum	Maksimum	Ar. sred	St. dev.
31	1	4	2,68	0,74
32	1	4	2,85	0,68
33	1	4	2,93	0,70
34	1	4	2,85	0,75

Opombe: Ar.sred. = aritmetična sredi4na, St. dev. = standardna deviacija

5. Interesi dijakov

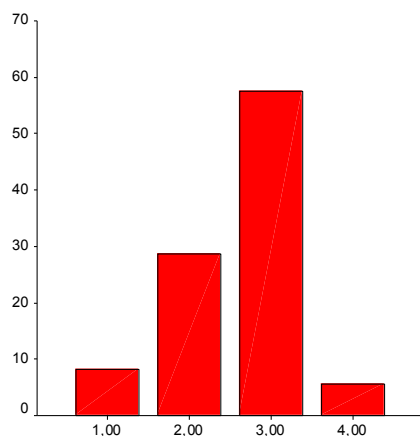
Dijake smo spraševali tudi o tem, v kolikšni meri jim šola po njihovem mnenju omogoča razvijanje drugih interesov, koliko jim šola omogoča in jih spodbuja pri razvijanju umetniških in športnih interesov ter pri dodatnem izobraževanju.

Tudi pri spodbujanju razvijanja interesov posameznikov so dijaki pri večini postavk v največji meri odgovarjali, da jih šola spodbuja in jim omogoča, da se ukvarjajo z dodatnimi dejavnostmi po lastnem izboru.

Tabela 5. Deskriptivne statistike za postavke od 31 do 34

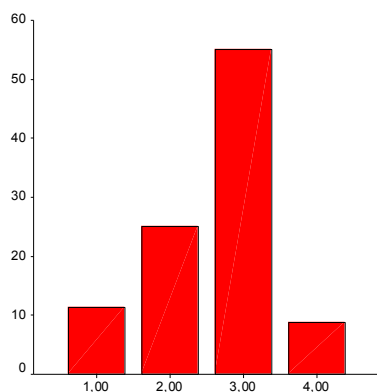
Postavka	Minimum	Maksimum	Ar. sred	St. dev.
35	1	4	2,79	0,62
36	1	4	2,71	0,65
37	1	4	2,83	0,75
38	1	4	2,71	0,75
39	1	4	2,61	0,72
40	1	4	2,61	0,80

Opombe: Ar.sred. = aritmetična sredi4na, St. dev. = standardna deviacija

vpr36

Slika 20. Prikaz odgovorov na postavko "Šola mi omogoča razvoj vseh mojih potencialov." v odstotkih.

vpr37

Slika 21. Prikaz odgovorov na postavko "Zadovoljen/na sem z izborom dodatnih vsebin, ki mi jih ponuja šola." v odstotkih.

Razlike med dijaki glede na spol in starost niso bile statistično pomembne, kar kaže na to, da spol in letnik v katerem so bili v času reševanja vprašalnika vključeni dijaki, nimata pomembnejšega vpliva na njihovo zadovoljstvo s šolo.

POVZETEK

Kot lahko vidimo na slikah 1 – 21 so dijaki s šolo bolj zadovoljni kot nezadovoljni. Nekaj nezadovoljstva so izrazili z delom učiteljev (slika 10), kar bi bilo lahko izhodišče za nadaljnje raziskovanje tega, s čim pri delu učiteljev niso zadovoljni, in odpravljanje nezadovoljstva na teh področjih. Z delom drugih zaposlenih v šoli so dijaki zadovoljni, kar lahko morda pripišemo temu, da je delo učiteljev bolj neposredno povezano tudi z šolskimi dosežki dijakov, s profesorji pa imajo dijaki vsakodnevno tudi več interakcij kot z drugimi zaposlenimi v šoli.

Večji delež dijakov poroča o tem, da nasilju v šoli še niso bili izpostavljeni, ter da nasilja na šoli ni veliko več, kot se o njem govori, kar sicer ne pomeni, da nasilje ni prisotno, vendar pa kažejo odgovori na postavki 19. in 21. na to, da se dijaki kljub temu v šoli počutijo varne in zaupajo, da bodo vodstvo šole in zaposleni primere, ki se pojavijo, obravnavali primerno in učinkovito. V razredih se dobro počutijo ter se razumejo tako med seboj, kot z razredniki.

Večinoma so tudi zadovoljni z dodatno ponudbo, ki jim jo pripravi šola (krožki, obvezne izbirne vsebine, projektni dnevi,...) in menijo, da so o dogajanju na šoli dobro obveščeni.

Dijake smo zaprosili, da podajo tudi nekaj predlogov za izboljšave, med katerimi se največkrat pojavljata želja po vrnitvi avtomatov s prigrizki in želja po boljši opremljenosti šole z računalniki. Več dijakov si je zaželelo tudi boljšo malico, poleg tega pa je bila prisotna tudi želja po tem, da bi večkrat reševali podobne vprašalnike v zvezi z zadovoljstvom v šoli.

Predlogov za spremembe pri pedagoškem delu dijaki niso navajali. Glede na populacijo, ki obiskuje programa SSI in PTI je tako odzivanje pričakovano (dijake neposredno bolj zanima šolsko okolje kot pa šolsko delo). Gotovo je to področje, v katero bi šola morala usmeriti določeno pozornost.

Literatura

Samdal O., Nutbeam D., Wold B. in Kannas L. (1998). *Achieving health and educational goals through schools—a study of the importance of the school climate and the students' satisfaction with school*. V: Health Education Research, Theory & Practice (1998). Letnik 13, št. 3. Oxford Journals

Priloga: VPRAŠALNIK

Spoštovani dijak/dijakinja!

Pred teboj je kratek vprašalnik o tvojem zadovoljstvu s šolanjem na Srednji šoli Josipa Jurčiča. S tem vprašalnikom želimo ugotoviti kakšno je **tvoje mnenje o šoli**, kako si zadovoljen/na s posameznimi dejavniki, ki vplivajo na tvoje počutje v šoli. Prosimo te, da odgovoriš na vse trditve, saj bomo le tako lahko dobljene rezultate uporabili v skupno korist dijakov in zaposlenih.

NAVODILA:

Vsako trditev najprej dobro preberi in nato premisli, v kolikšni meri se strinjaš z vsako posamezno trditvijo.

Na vsako trditev odgovoriš tako, da obkrožiš :

1 – sploh ne drži 2 – ne drži 3 – drži 4 – povsem drži

RAZRED: _____

SPOL: M Ž

I. O ŠOLI

		sploh ne drži	ne drži	drži	povsem drži
1.	Šolski prostori so primerni.	1	2	3	4
2.	Opremljenost učilnic je primerna.	1	2	3	4
3.	Varnost v šoli je zagotovljena.	1	2	3	4
4.	S prihodom v šolo in odhodom iz šole nimam težav.	1	2	3	4
5.	Čas začetka in konca pouka mi ustreza.	1	2	3	4
6.	Vedno komaj čakam na šolsko malico.	1	2	3	4

II. POČUTJE IN ODNOSI V ŠOLI

		sploh ne drži	ne drži	drži	povsem drži
7.	Odnosi med zaposlenimi in dijaki na SŠJJ so dobri.	1	2	3	4
8.	Učitelji imajo do dijakov primeren odnos.	1	2	3	4
9.	Z delom vodstva SŠJJ sem zadovoljen/na.	1	2	3	4
10.	Zadovoljen/na sem z delom učiteljev.	1	2	3	4
11.	Zadovoljen sem z delom ostalih delavcev SŠJJ.	1	2	3	4
12.	Zadovoljen sem z dostopnostjo vodstva.	1	2	3	4
13.	Zadovoljen sem z dostopnostjo učiteljev in ostalih strokovnih delavcev.	1	2	3	4
14.	Učitelji so dostopni za vprašanja.	1	2	3	4
15.	Z učitelji se lahko posvetujem, kadar potrebujem pomoč pri učenju.	1	2	3	4
16.	V svojem razredu se dobro počutim.	1	2	3	4
17.	S sošolci se dobro razumem.	1	2	3	4
18.	Pri odločitvah razreda sodelujejo vsi dijaki in dijakinje.	1	2	3	4
19.	V šoli se ne počutim varno.	1	2	3	4
20.	V razredu so prisotne napetosti med posameznimi tesneje povezanimi skupinami.	1	2	3	4
21.	Na šoli zaznavam prisotnost nasilja.	1	2	3	4

22.	Nasilja je več, kot se o njem govori.	1	2	3	4
23.	V šoli sem že bil izpostavljen nasilju.	1	2	3	4
24.	Menim, da šola primere nasilja med dijaki obravnava primerno in učinkovito.	1	2	3	4
25.	Želim si, da bi šola ob nasilju ukrepala drugače.	1	2	3	4
26.	Na SŠJJ se počutim dobro.	1	2	3	4
27.	Vsi na šoli dobro sodelujemo pri doseganju zastavljenih ciljev.	1	2	3	4
28.	Dolžnosti dijakov/dijakinj so jasno opredeljene.	1	2	3	4
29.	Učitelji navodila podajajo jasno.	1	2	3	4
30.	Za dober uspeh/dobro opravljene naloge sem primerno pohvaljen/a in nagrajen/a.	1	2	3	4

IV. OBVEŠČENOST

		sploh ne drži	ne drži	drži	povsem drži
31.	O dogajanju na SŠJJ sem dobro obveščen/a.	1	2	3	4
32.	Seznanjen/a sem s pravili, ki veljajo na SŠJJ.	1	2	3	4
33.	Seznanjen/a sem s svojimi pravicami in dolžnostmi.	1	2	3	4
34.	Do informacij, ki jih potrebujem, pridem z lahkoto.	1	2	3	4

VI. DODATNI INTERESI

		sploh ne drži	ne drži	drži	povsem drži
35.	Šola mi omogoča ustvarjalno delovanje na različnih področjih.	1	2	3	4
36.	Šola me podpira pri dodatnem izobraževanju.	1	2	3	4
37.	Šola mi omogoča obiskovanje izvenšolskih dejavnosti.	1	2	3	4
38.	Šola me spodbuja pri športnem in umetniškem udejstvovanju.	1	2	3	4
39.	Šola mi omogoča razvoj vseh mojih potencialov.	1	2	3	4
40.	Zadovoljen/na sem z izborom dodatnih vsebin, ki mi jih ponuja šola.	1	2	3	4

VII. PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE:
